

MTÜ EESTI ESITAJATE LIIT
LÄBIPAISTVUSARUANNE
2020

Sisukord

Sissejuhatus	3
EEL-i õiguslik ja juhtimisstruktuuri üldine kirjeldus.....	3
Teave litsentsilepingute sõlmimisest keeldumise kohta	4
Finantsteave.....	5
Tulud.....	5
Kulud	6
Loometoetused ja stipendiumid.....	6
Esitajatasude kogumine	7
Esitajatasude maksmine	8
Teave teiste organisatsioonidega seotud suhete kohta	10
Eriaruanne	11

Sissejuhatus

Käesolev MTÜ Eesti Esitajate Liit (edaspidi nimetatud „EEL“) läbipaistvusaruanne on koostatud perioodi 01. jaanuar 2020 – 31. detsember 2020 kohta.

EEL läbipaistvusaruande koostamisel on lähtutud autoriõiguse seaduse (AutÕS) § 79¹⁶ sätetest ja justiitsministri 21.06.2016 määrusest nr 15 „Kollektiivse esindamise organisatsiooni läbipaistvusaruandes esitatav teave“.

Läbipaistvusaruande koostamise eesmärgiks on teha õiguste omajatele kättesaadavaks võimalikult suur osa nende õiguste teostamist ja vastavaid rahavoogusid puudutavast infost. Läbipaistvusaruanne sisaldab infot, mida tavapärase majandusaasta aruande raames ei ole kohustust esitada.

Läbipaistvusaruanne tagab õiguste omajatele võimaluse jälgida nende õigusi teostava kollektiivse esindamise organisatsiooni tegevust ja seda ka teiste samasuguste organisatsioonide tegevusega võrrelda.

Läbipaistvusaruanne hõlmab võrreldavat kontrollitud finantsteavet EEL-i tegevuse kohta ja ülevaadet sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenuste jaoks määratud summade kasutamise kohta.

EEL-i õiguslik ja juhtimisstruktuuri üldine kirjeldus

EEL on mittetulundusühing, kelle asutamise, tegevuse ja lõpetamise suhtes kohaldatakse mittetulundusühingute seadust autoriõiguse seadusest tulenevate erisustega. EEL on asutatud 21.03.2000.a. eesmärgiga teostada teose esitajate autoriõigustega kaasnevaid õigusi.

EEL-i peamiseks ülesandeks on teose esitajate varaliste õiguste teostamine, st esituse kasutamise eest saadaoleva tasu kogumine ja esitajatele väljamaksmine.

EEL-i liikmeks võib olla iga esitaja, so laulja, muusik või muu isik, kes laulab, deklameerib, mängib muusikariistal või muul viisil esitab teoseid või juhendab teisi isikuid teoste esitamisel ja nende õigusjärglased.

EEL-i liikmeks astuda soovija esitab ühingu juhatusele kirjalikult avalduse/liikmelepingu ja lisainformatsiooni on tegevuse kohta. Laekunud avaldused vaadatakse läbi juhatuse koosolekul ning tehakse otsus liikmeks vastuvõtmise või vastuvõtmisest keeldumise kohta. Liikmega sõlmitakse kirjalik liikmeleping, milles sätestatakse ühingu teostamiseks loovutatavad õigused ja märgitakse ära poolte muud õigused ning kohustused. Esitajatel, kes ei soovi astuda EEL-i liikmeks, on võimalik oma õiguste teostamine EEL-ile üle anda esinduslepinguga.

AutÕS §-is 79 lõikes 3 on loetletud valdkonnad, kus õiguste teostamine kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu on kohustuslik.

EEL on esitajate rahvusvahelisse katusorganisatsiooni SCAPR (*the Societies' Council for the Collective Management of Performers' Rights*) ja rahvusvahelist esitaja numbrit IPN haldava IPD (*International Performers Database*) liikmeks.

EEL teostab teiste riikide kollektiivse esindamise organisatsioonidega (edaspidi nimetatud „KEO“) sõlmitud lepingute alusel vastavate KEO-de liikmete õigusi Eesti Vabariigis. EEL poolt esindatud Eesti esitajate nimekiri ja samuti välisriikide nimekiri, kus asuvate KEO-dega on EEL-il sõlmitud esinduslepingud, on kättesaadav EEL-i veebilehelt www.eel.ee

EEL-i kõrgeimaks juhtorganiks on selle liikmete üldkoosolek. Üldkoosolekul võivad osaleda kõik EEL-i liikmed, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Üldkoosolek võtab vastu otsuseid kõikides EEL-i juhtimise küsimustes, mida ei ole seaduse või põhikirjaga antud juhatuse või mõne muu EEL-i organi pädevusse. Läbipaistvusaruande perioodil toimus üks üldkoosolek, 18.06.2020.a..

EEL-i peamised tegevussuunad ja eesmärgid kinnitatakse ühingu liikmete üldkoosoleku otsustega, mille kutsus juhatus kokku mitte hiljem kui kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest.

Juhatus on EEL-i juhtimisorgan, mis esindab ja juhib EEL-i. Juhatus koosneb kolmest (3) kuni viiest (5) liikmest, kes määratakse üldkoosolekul EEL-i liikmete poolt kolme (3) aastaseks tähtajaks. Läbipaistvusaruande perioodil olid juhatuse liikmeteks Ülar-Johannes Palm, Tanel Padar, Mihkel Mattisen, Erki Vabamets ja Urmas Ambur.

Nõuete osas, mida EEL peab oma tegevuses järgima autoriõiguse seaduse alusel, teostab järelevalvet Justiitsministeerium.

EEL-i tegevus loomeliiduna toimub vastavalt loovisikute ja loomeliitude seadusele (LLS) ning tegevuse kohta esitatakse eraldi aruanne Kultuuriministeeriumile.

Üksuseid, mida EEL omab või kontrollib otseselt või kaudselt, täielikult või osaliselt, aruande perioodil ei olnud.

Teave litsentsilepingute sõlmimisest keeldumise kohta

Läbipaistvusaruande perioodil ei ole EEL keeldunud litsentsilepingute sõlmimisest, kuid on esinenud olukordi, mil EEL ei ole saanud soovitud litsentsi anda, sest ei teosta vastavaid õigusi.

Kõik kasutajad, kes on pöördunud EEL-i poole sooviga saada luba või sõlmida leping EELi poolt esindatud õiguste omajate repertuaari kuuluvate esituse kasutamiseks valdkonnas, mida EEL teostab ning kes on aktsepteerinud EEL-i poolt vastavas kasutusvaldkonnas või -viisi puhul rakendatavaid litsentsitasu määrasid, on EEL-lilt vastava loa saanud.

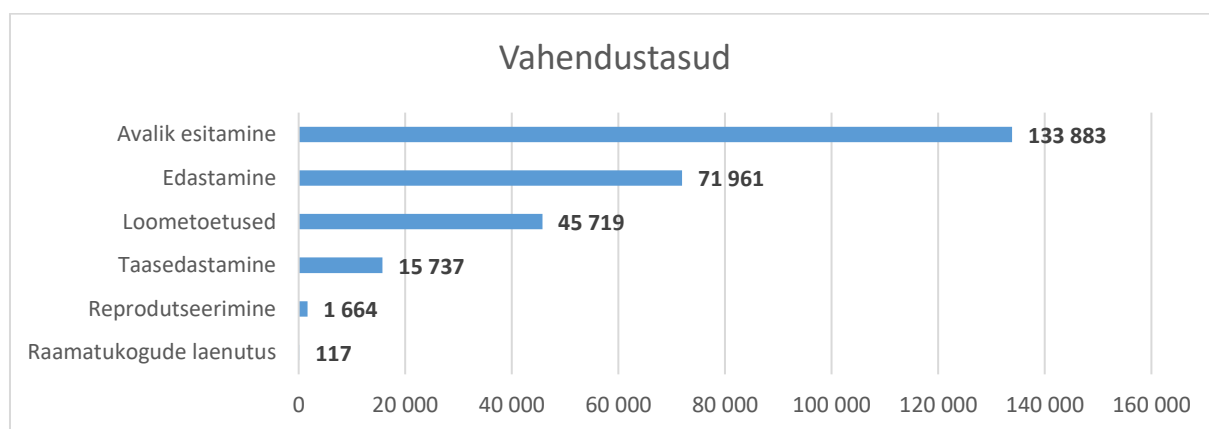
EEL sõlmib vastavalt Eesti Autorite Ühingu (edaspidi nimetatud „EAÜ“) ja Eesti Fonogrammitootjate Ühingu (edaspidi nimetatud „EFÜ“) sõlmitud lepingule litsentsilepinguid isikutega, kes soovivad teoseid ja fonogramme reprodutseerida DJ-tegevuse eesmärgil või kasutamiseks treeningute läbiviimisel. Vastavalt DJ valdkonnas sõlmitava litsentsilepingu tingimustele on EEL-il koos EFÜ ja EAÜ-ga või eraldi õigus litsentsileping viivitamata üles öelda kui litsentsisaaja ei tasu litsentsitasu arvet õigeaegselt või rikub muul viisil litsentsilepingu tingimusi.

Finantsteave

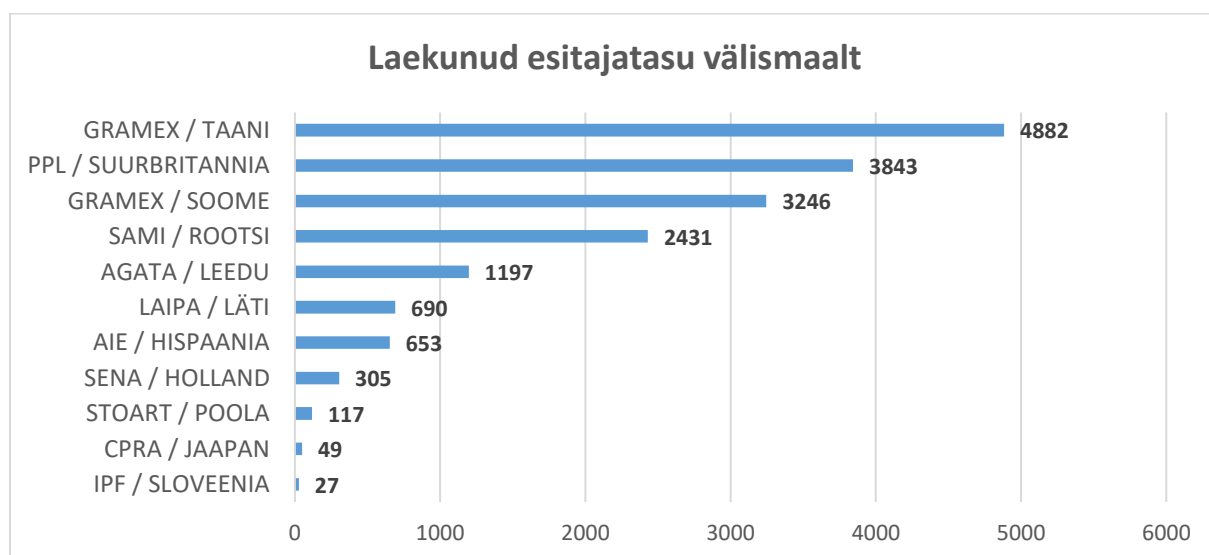
Tulud

2020	TULUD €	%
Kogutud tasud esitajatele	972505	36,44
Toetused loovisikutele	1272525	47,69
Välismaalt	17440	0,65
Muud tulud	14806	0,55
Tulud tegevuste korraldamisest	39615	1,48
Vahendustasud	351 617	13,18
KOKKU	2668508	100

Aruandeaastal õiguste omajatele eraldatud tasude kogusumma oli 989 945 eurot.

Tabel: vahendustasud

Tabel: Välismaalt laekunud esitajatasu EEL liikmetele.

Kulud

KULUD	€	%
Üür ja rent	21391	4,50
Elektrienergia	1269	0,27
Kommunaalteenused	1496	0,31
Kütus	2643	0,56
Mitmesugused bürookulud	115302	24,23
Lähetuskulud	625	0,13
Riiklikud ja kohalikud maksud	880	0,18
Kokku mitmesugused tegevuskulud	143606	
Palgakulu	206153	43,33
Sotsiaalmaksud	70248	14,76
Kokku tööjõukulud	276401	
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	55592	11,68
Lootusetud nõuded	214	0,04
Kokku muud kulud	214	
Kulud kokku	475813	100,00

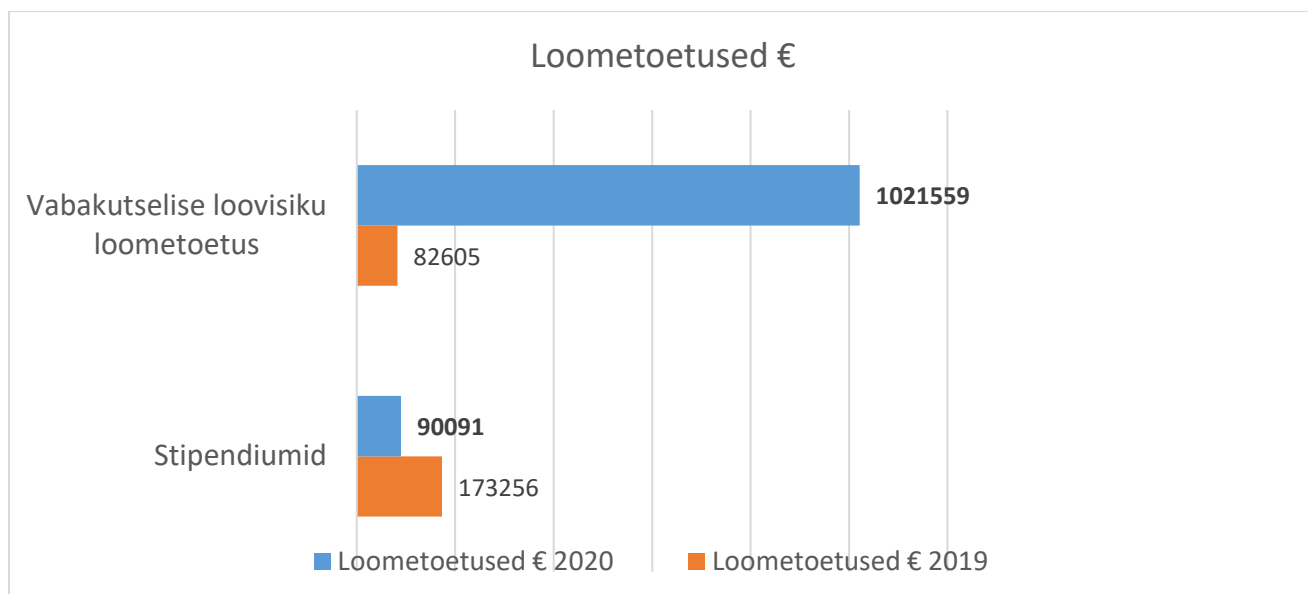
Loometoetused ja stipendiumid

2020. aastal eraldas Kultuuriministeerium halduslepingu 7-12/2219-2 alusel loovisikute ja loomeliitude seaduses toodud kohustuste täitmiseks toetust kokku 349 755 €.

Nimetatud halduslepingu alusel ja kasutades ära varasemate aastate reserve määrati Eesti Esitajate Liidu poolt liikmetele 2020. aastal vabakutselise loovisiku loometoetusi ja stipendiumeid kokku summas 555 665 eurot. Vabakutselise loovisiku loometoetustena maksis EEL 2020. aastal välja 465 574 € ja stipendiumilepingute alusel 90 091 €.

2020. aasta lisaelarvega eraldati Kultuuriministeeriumile täiendavaid vahendeid loometoetuste maksmiseks. EEL-i taotluste alusel eraldati Kultuuriministeeriumi poolt täiendavalt 719 107 €, mis suunati loometoetuste maksmiseks. Täiendavalt eraldatud vahendite arvelt alustati loometoetuste maksmist 2020. aastal ja maksed jätkusid 2021. aastal.

Täiendavalt suunati Kultuuriministeeriumi poolt EEL-i vabakutselised loovisikud, kes ei olnud EEL-i liikmed. Nimetatud loovisikutele loometoetuste maksmiseks eraldati Kultuuriministeeriumi poolt 160 107 €. Loomeliidu välistele isikutele loometoetuste maksmisega seotud kulud tuli kanda EEL-il.

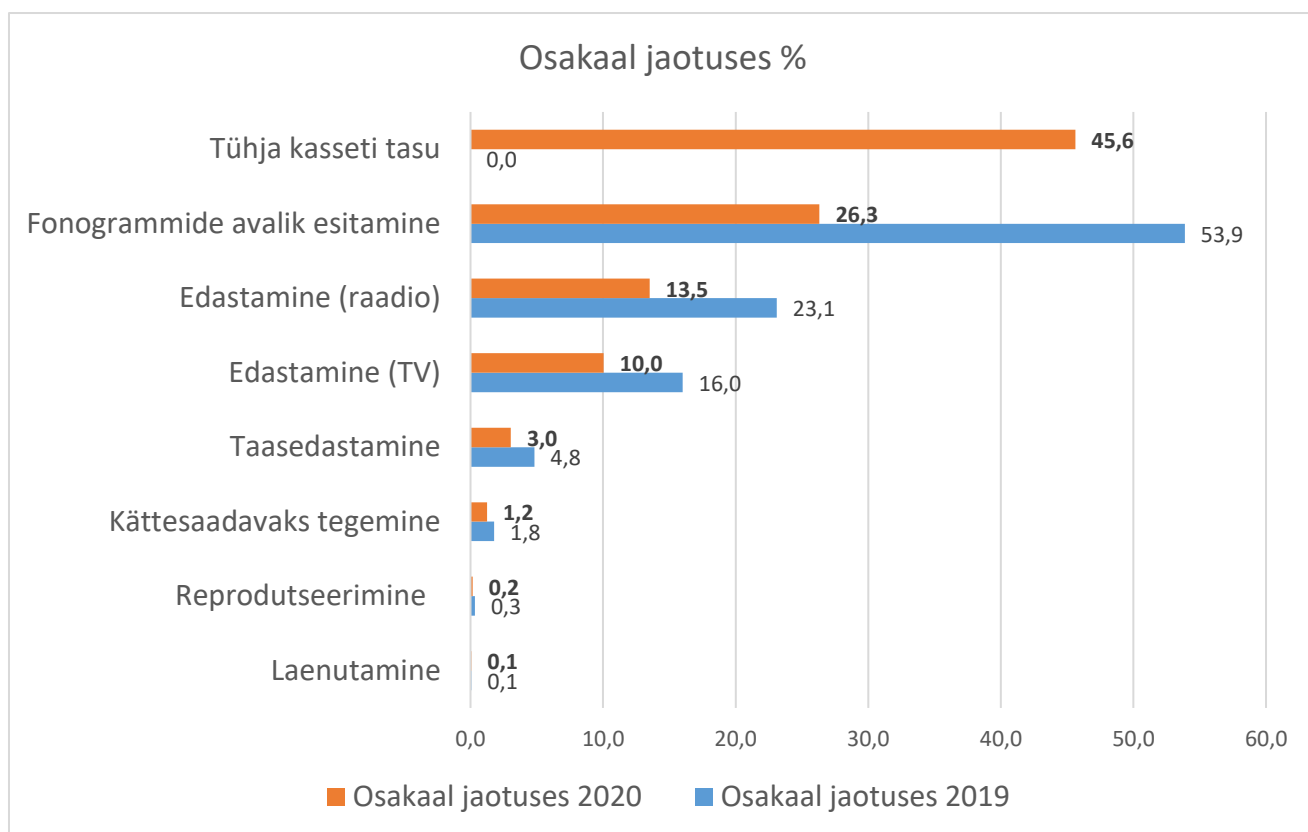
Tabel: Loometoetused

Iga eraldatud stipendiumi kohta on stipendiumisaajal kohustus esitada ühe kuu jooksul peale stipendiumi kasutamise lõpptähtaega kinnitatud vormis aruanne.

Esitajatasude kogumine

2020. aastal mõjutas esitajatasude kogumist positiivselt 8. detsembril 2020. aastal jõustunud Tallinna Ringkonnakohtu 30.06.2020 kohtuotsus, mille kohaselt pidi Vabariigi Valitsus üheksale loomeinimeste esindusorganisatsioonile (sh. EEL-ile) maksma kokku 3 550 947 eurot. Tegemist on loomeinimestele Euroopa Liidu infoühiskonna direktiiviga ette nähtud, kuid Eesti puuduliku regulatsiooni tõttu aastate 2014–2018 eest saamata jäänud hüvitisega erakopeerimise lubamise eest.

EEL-i osa aastate 2014-2018 erakopeerimise hüvitise puhul oli 611 220 eurot, hüvitis laekus 2020. aastal.

Tabel: osakaal jaotuses

Esitajatasude maksmine

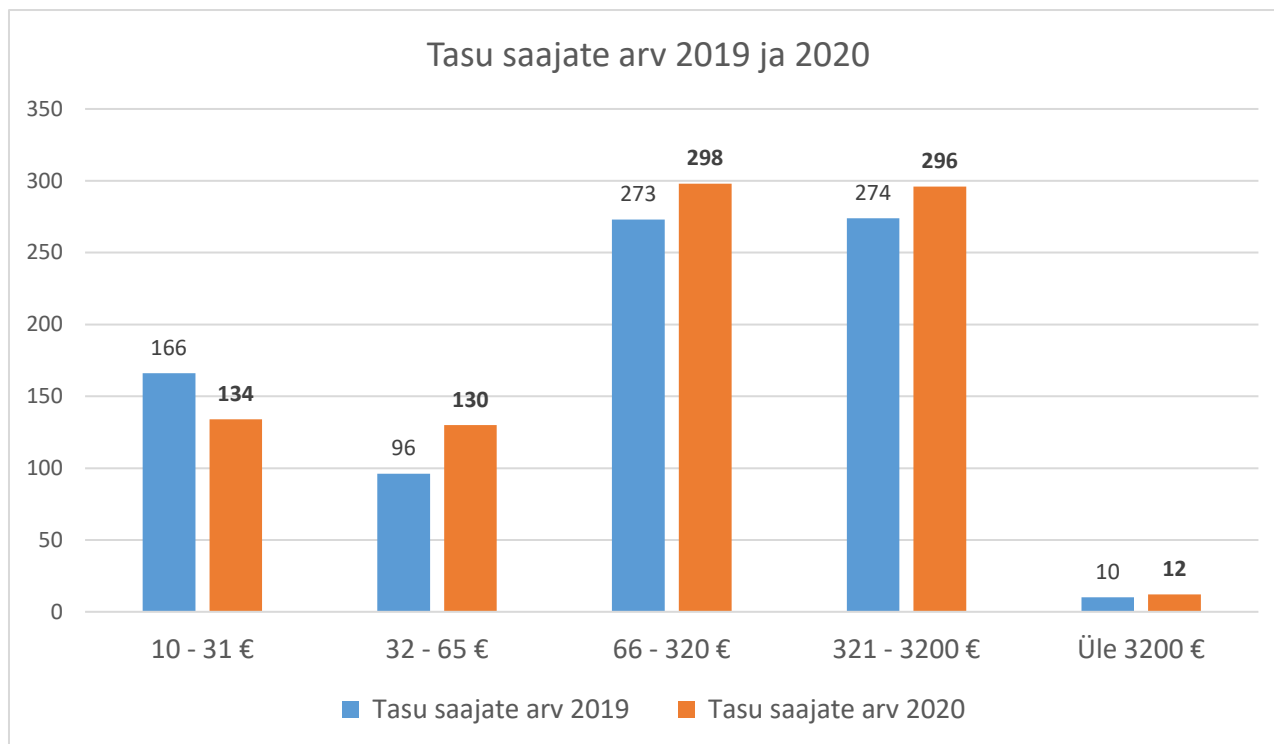
Vastavalt EEL-i tasude jaotamise reeglitele toimub tasu maksmine peale esitaja ja EEL-i vahel esindus- või liikmelepingu sõlmimist ning peale esitaja poolset teavitust, milliste esituste salvestamisel ta on osalenud. Välismaiste KEO-de poolt esindatud õiguste omajatele makstakse kogutud tasud välja vastavalt KEO-ga sõlmitud lepingu tingimustele.

EEL-i juhatus on määranud tasu alammääraks, millest väiksemaid summasid liikmetele välja ei maksta, 10 eurot. Need summad makstakse välja tasude alammäära ületamisel.

Välismaiste õiguste omajate puhul makstakse tasu välja teda esindavale KEO-le koondmaksena, tasu alammäära, millest väiksemaid summasid välja ei maksta, ei ole kehtestatud.

2020. aastal teostati EEL-i liikmetele esitajatasude makseid 37 korral, millest 8 korda sisaldas välismaalt laekunud tasude väljamakset.

Välismaiseid esitajaid esindavatele välisühingutele makstakse tasusid välja üldjuhul 1 kord aastas.

Tabel: EEL liikmetele tasu maksmine

EEL-i liikmetele tehtud esitajatasude maksete kogusumma 2020. aastal oli kokku 346 512 €. Eesti Näitlejate Liiduga sõlmitud lepingu alusel koguti ja maksti ENL-ile esitajate tasusid kokku 90 411 €.

Välimaa organisatsioonidest pärinevad esitajatasud laekus 2020. aastal 14 097 € ning õiguste omajatele maksti 2020. aastal välja koos varasema aasta jäägiga 15 817 €.

Autoriõiguse seaduse § 79⁹ lõike 1 kohaselt jaotab ja maksab KEO õiguste omajatele saadaolevad summad välja võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt üheksa kuu möödudes selle majandusaasta lõpust, kui õigustest saadav tasu koguti. EEL alustas 2019. aastal kogutud tasude väljamaksete tegemisega 2020. aasta veebruaris.

Eraldised, mis on tehtud õiguste omajatele, kuid on välja maksmata 2020. aasta lõpu sisuga.

	2018	Moodustamine/ korrigeerimine	2019	Moodustamine/ korrigeerimine	2020
Eraldis esitajatasude väljamakseteks	473 435	28 864	502 299	431 311	933 610

Väljamakse tegemata jäämise peamiseks põhjuseks on, et üheksa kuu möödudes, selle majandusaasta lõpust, kui õigustest saadav tasu koguti, ei ole välja maksmata tasu osas tuvastatud, kes on vastava tasu õiguste omajaks või jääb saadav tasu alla makstava tasu piirmäära (10 €).

EEL tasude jaotamise reeglite kohaselt kohustub EEL kogutud tasud, millede õigust omavad esitajad kas pole EEL-i liikmed või ei suudeta neid EEL-i püüdlustest hoolimata tuvastada, reserveerima kuni kolmeks aastaks nende esitajate nimele. Kui kolme aasta möödumisel alates reserveerimisest ei ole endiselt neid esitajaid tuvastatud või pole

tuvastatud esitaja EEL-iga sõlminud liikmelepingut, otsustab EEL-i juhatus, kas see raha lisatakse teiste esitajate vahel jaotamisele kuuluvale summale või suunatakse liikmete ühishuvisid puudutavaid eesmärgke täitvasse fondi.

Aruandeaastal eraldati jaotamisele kuuluvatest esitajatasudest üle 3. aastased tuvastamata õiguste omajate tasusid kokku 137 559 eurot. Mittejaotatavat summat kasutati esitajatasu lisamaksete tegemiseks, ürituste korraldamiseks ja toetamiseks, Ungru loomemaja tegevuse finantseerimiseks ja arendustegevuseks. Eraldatud tasude kasutamata jääk 31.12.2020.a. seisuga on 141 113 eurot.

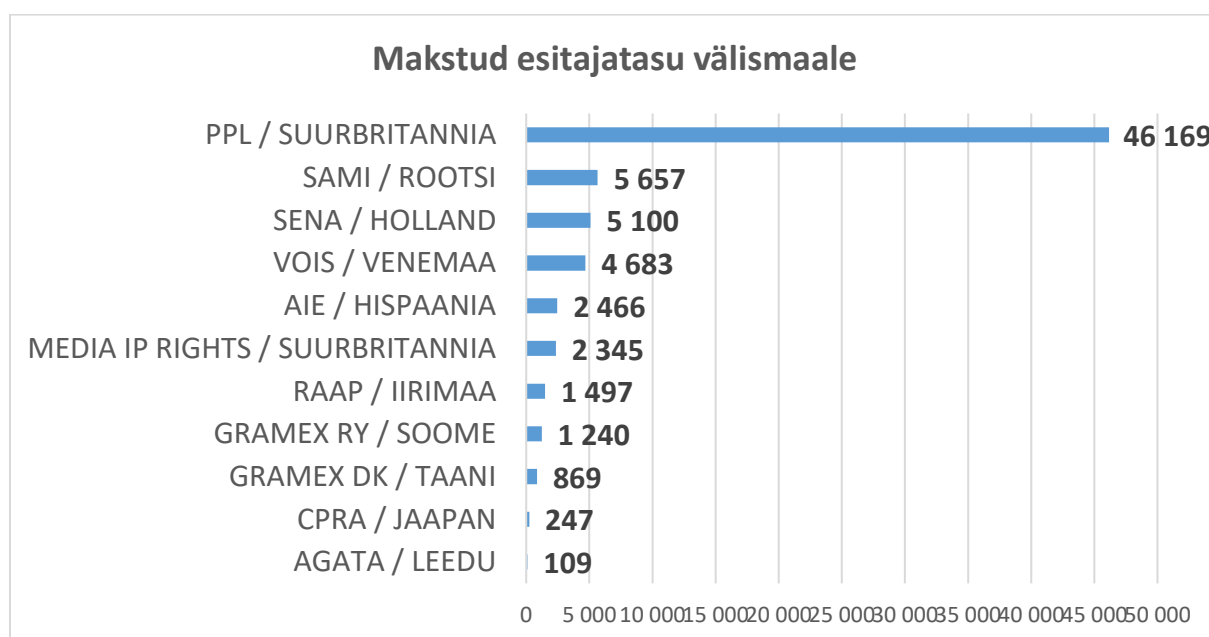
Teave teiste organisatsioonidega seotud suhete kohta

Käesolevas läbipaistvusaruandes toodud teave teiste organisatsioonidega seotud suhete kohta hõlmab endas EEL-i ja välismaiste KEO-de ning agentide vahel sõlmitud lepingute alusel saadud andmeid.

Välismaiste KEO-de poolt 2020. aastal EEL-ile antud info on valdavalt 2019. aastal toimunud esituste kasutuse kohta.

EEL saab anda ülevaate teistelt organisatsioonidelt saadud ja teistele organisatsioonidele makstud summade kohta organisatsioonide kaupa. Üldjuhul sisaldab nii makstav kui ka saadav tasu summasid, mis on kogutud fonogrammide avaliku esitamise, edastamise, taasedastamise, reprodutseerimise, rentimise, laenutamise ja isiklikeks vajadusteks kasutamise eest.

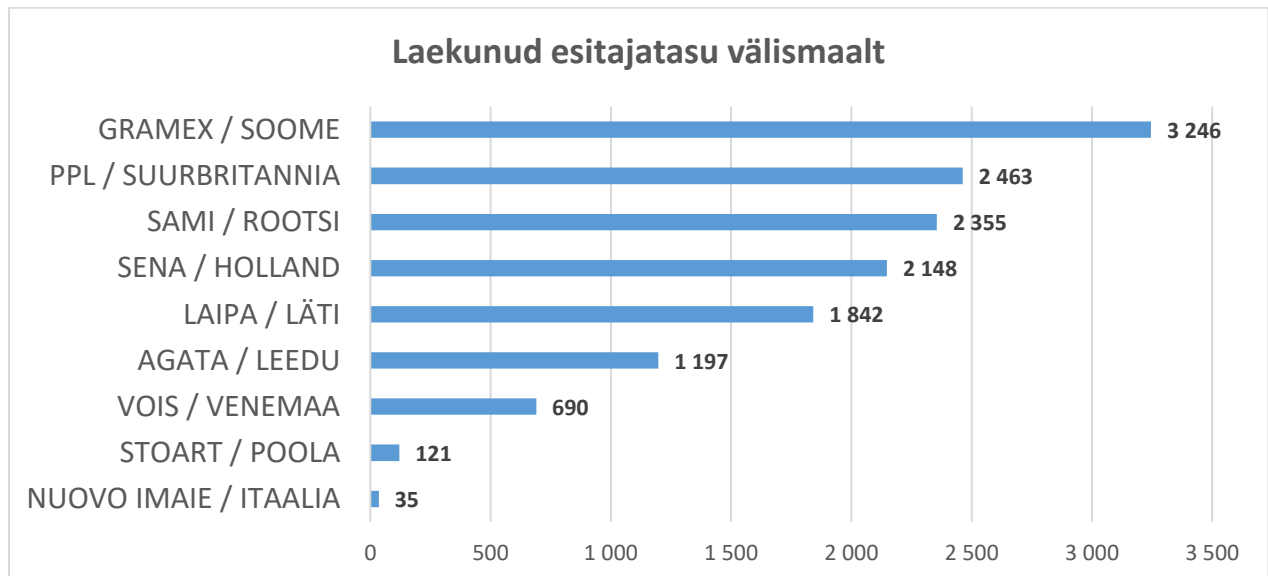
Teistele organisatsioonidele makstud tasude osas toimub haldustasu arvestamine täpselt samade põhimõtete alusel ja samades määrades nagu EEL-i liikmete õiguste teostamise puhul. Mingeid täiendavaid mahaarvamisi peale haldustasude ei tehta.

Tabel: EEL poolt välisühingutele makstud esitajatasu.

Teiste organisatsioonide poolt EEL-ile makstud summadest ei ole EEL võtnud haldustasu ega teinud muid mahaarvamisi.

Teistest organisatsioonidest 2020. aastal EEL-ile laekunud summad organisatsioonide kaupa:

Tabel: Välismaalt laekunud esitajatasu EEL liikmetele.

Eriaruanne

Vastavalt AutÕS § 79¹⁶ lõike 3 punktile 4 peab eriaruanne sisaldama sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenuste osutamise eesmärgil majandusaasta jooksul õigustest saadavast tasust ning selle investeerimisest tekkinud tulust maha arvatud summad eesmärgiliikide kaupa ning iga eesmärgiliigi puhul teostatavate õiguste kategooriate ja kasutusliikide kaupa, sealhulgas sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenuste rahastamiseks mahaarvatud haldustasude summad ja eraldi sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenusteks kasutatud eraldi summad.

EEL liikmelepingu alusel on EEL-il õigus liikmete üldkoosoleku otsuse alusel kasutada jaotamisele kuuluvast tasust kuni 10% ühingu liikmete ühishuvisid puudutavatel eesmärkidel.

EEL-i üldkoosolek tegi 2019. aastal otsuse, mis võimaldab jaotamisele kuuluvast tasust kasutada kuni 10% ühingu liikmete ühishuvisid puudutavatel eesmärkidel.

EEL juhatus peab arvestust ja otsustab jaotamisele kuuluvast tasust kuni 10% kinnipidamise ja kasutamise üle EEL liikmete ühishuvisid puudutavatel eesmärkidel.

2020. aastal kinnipidamisi jaotamisele kuuluvast tasust ei ole tehtud.